

GRAADMETERS IN VELE VARIANTEN

TEKST: RONALD VAN GENDEREN

Vaak zijn beleggers wel bekend met een index en de stand daarvan, maar ontbreekt de kennis hoe deze wordt samengesteld.

Het belang van beursindices is in de loop der jaren sterk toegenomen. Ze zijn allang niet meer alleen graadmeters voor het beursstemming, maar doen ook dienst als meetlat waarlangs prestaties van beleggingsfondsmanagers kunnen worden gelegd. Daarnaast zijn en worden vele financiële instrumenten geïntroduceerd om in te spelen op de ontwikkeling van een index, zoals opties, futures, turbo's en de laatste jaren volop in de belangstelling staande indextrackers of ETF's.

EEN GEWOGEN MANDJE

Een index is feitelijk niets meer dan een al dan niet gewogen gemiddelde van een mandje aandelenkoersen. De samenstelling van het mandje en de berekeningsmethode van het gemiddelde kunnen per index sterk verschillen. Dit is belangrijk, want van invloed op de manier waarop koersontwikke-

lingen tot uitdrukking komen in de stand van de index.

Er zijn diverse methodes om de weging van een aandeel in een index te bepalen. Meestal is de beurskoers of de totale marktwaarde van de onderneming het uitgangspunt. Alternatieve methodes gaan uit van een gelijke weging of weging aan de hand van fundamentele factoren of risico's.

Bij een prijsgewogen index hebben aandelen met de hoogste koers ook de grootste invloed. Grote bedrijven bepalen dan dus niet noodzakelijkerwijs een groter deel van de ontwikkeling van de index. Bij een marktgewogen index is dat wel het geval. Vaak worden marktwaardes wel gecorrigeerd voor pakketten aandelen die in vaste handen zijn en tellen alleen de vrij verhandelbare aandelen mee – de zogenaamde 'free float'.

Indexen verschillen ook wat betreft de aanpassingsfrequentie van de samenstelling.

Meestal vindt minimaal eenmaal per jaar een aanpassing plaats, maar dat kan ook oplopen tot eens per kwartaal. Daarnaast wordt de samenstelling veelal aangepast bij bijzondere omstandigheden, zoals wanneer een bedrijf door een overname van de beurs verdwijnt.

Een en ander is te illustreren aan de hand van de acht indices waarvan in iedere editie van *Effect* de halfjaarlijkse koersontwikkeling wordt gevolgd.

AEX-INDEX

De AEX-index is voor de meeste Nederlandse beleggers de bekendste index en wordt vaak gebruikt om de ontwikkeling op de Amsterdamse beurs aan te geven. De index wordt samengesteld door Euronext. Om in aanmerking te komen voor opname in de index, volstaat een notering aan Euronext Amsterdam, ongeacht of het om een Nederlands of buitenlands bedrijf gaat.